

N:o 35.

Af herr **O. Persson** i Killebäckstorp och **L. Jönsson** i Sandby, om tillägg till § 32 värnpligtslagen.

Enligt värnpligtslagen den 5 juni 1885 ålåg det de till beväringen hörande värnpligtige, med vissa i lagen stadgade undantag, att årligen, då de icke under årets lopp varit inkallade till tjänstgöring, efter kallelse medelst kungörelse undergå mönstring, som förrättades af kompaniombefälhafvaren, eller senast å mönstringsdagen till kompaniombefälet lemna uppgift om sin bostad, vid äfventyr att för hvarje gång, sådant försumrades, böta fem kronor; samma stadganden återfinnas i nu gällande värnpligtslag.

Då nu värnpliktig enligt gamla värnpligtslagen endast under sex år, eller från och med det år, han fyllt tjuguet, till och med det, under hvilket han fyllt tjugusex år, tillhörde beväringen och derefter öfverflyttades till landstormen, men nya lagen föreskrifver en tjänstetid i beväringen af tolf år, har *det* inträffat, att de, som jemlikt äldre lagen redan varit öfverförda till landstormen och till och med i sina inskrifningsböcker erhållit intyg derom af vederbörande befälhafvare, åter förflyttats till beväringen och såsom följd häraf, då ej annat i lagen uttryckligen stadgats, ansetts åter vara underkastade den mönstrings- och anmälningsskyldighet, hvarifrån de redan förut vunnit befrielse, och för ty jemväl det ansvar för uraktlåtenhet häraf, som i lagen föreskrifves.

Äfven om den nya lagen må anses hafva retroaktiv verkan i det afseendet, att den ålägger eller berättigar en redan till landstormen öfverförd värnpliktig att åter inträda i beväringen, torde sådan verkan icke rätteligen böra tillerkännas densamma i fråga om rena skyldigheter, minst sådana, för hvilkas åsidosättande stadgas ansvar och från hvilka en-

ligt äldre lag befrielse redan erhållits. Att denna åsigt ock är i öfverensstämmelse med det allmänna rättsmedvetandet har tydligt framgått deraf, att en ofantlig mängd till beväringen återförda värnpligtige, i öfvertygelse att redan, i enlighet med innehållet i dem lemnade inskrifningsböcker, vara från mönstringsskyldighet befriade och i okunnighet om den nya lagens stadganden, uraktlåtit att infinna eller anmäla sig vid mönstring. Så har t. ex. här i Stockholm, der för år 1892 endast omkring tre-tusen bötfälles för uteblifvande af mönstring, antalet af sådana bötfälde under år 1893, då nya lagen först tillämpades, uppgått till ej mindre än 9,478. Skilnaden mellan nämnda tal synes ungefär angifva det antal värnpligtige här i staden, som enligt äldre lag erhållit befrielse från mönstringskyldighet, men enligt bokstaflig tolkning af den nya lagen dertill varit skyldige och nu hvar för sig, såsom oss synes orättvist, få umgälla sin omedvetna förseelse med fem kronors böter eller deremot svarande fängelse.

För undvikande af ett sådant återupprepande få vi, med stöd af det anförda, föreslå ett tillägg till 32 § i gällande värnpligtslag af innehåll, att de värnpligtige, som, innan den nya lagen trädde i kraft, fyllt 26 år, må vara fritagna från den mönstringsskyldighet, som i nämnda § omförmäles.

Stockholm den 26 januari 1894.

Olof Persson.

Lasse Jönsson.
